

Tilsynsnotet	
Børnehus: Lærkehuset	Dato: 13. juni 2024
Tilsynsform: Uanmeldt	Tilsynsførende: Christian Wulff Ploug
<p>Baggrund og rammer for tilsynet</p> <p>Dette tilsyn er iværksat med afsæt af tilstedeværelsen af en række risikofaktorer i Lærkehuset i børnehaveafdeling. Disse risikofaktorer omhandler organiseringen i storbørnsgruppen ift. kompetencedækning og organisering af gruppen samt forældrehenvendelse med bekymring for kvaliteten, den relationelle tryghed og opsyn som følge af personaleomsætning og kompetencedækning,</p> <p>Notatet er opbygget således, at der i følgende afsnit er beskrivelser af observationerne med fokus på væsentlige indikatorer og det generelle helhedsindtryk samt anbefalinger.</p> <p>Det efterfølgende afsnit indeholder anbefalinger ift. observationerne på tilsynsdagen, anvisninger og evt. påbud.</p> <p>Der er lavet observationer i storbørnsgruppen.</p> <p>Observationerne er foretaget i tidsrummet kl. 9:00-11:30 med særligt fokus på relationer og samspil samt planlægning og organisering af den pædagogiske praksis.</p> <p>Efterfølgende er observationerne gennemgået med lederen Katrina Hoffmark.</p> <p>Notater er delt op i 2 afsnit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Første afsnit beskriver de pædagogiske observationer. • Andet afsnit beskriver anbefalinger, anvisninger og evt. påbud.	
Observationer	
<p>Observationerne påbegyndelse kl.: 9:00, hvor børnene er samlet til formiddagsmad på stuen, hvor de og medarbejderne er fordelt ved stuens 3 borde. På tilsynsdagen er der 28 børn og mellem 3-5 medarbejdere i løbet af observationstiden.</p> <p>Formiddagsmad</p> <p>Først og fremmest bemærker tilsynet, at der er en behagelig og rolig atmosfære på stuen, som kommer til udtryk ved gode interaktioner og dialoger mellem børn og medarbejdere samt mellem børnene indbyrdes. Samspillet bærer præg af anerkendende og nysgerrige dialoger med gensidig respekt, og børnene henvender sig naturligt og trygt til alle medarbejdere, både for at fortælle og hvis de har brug for hjælp.</p> <p>Tilsynet spørger ind til dagens plan, og der fortælles, at de arbejder med læreplanstemaet "Natur, udeliv og science", hvor ugerne har forskellige undertemaer. Denne uges tema er korn og blomster. Dagens plan er, at de skal på tur for at samle blomster, som skal bruges i forbindelse med undertemaets afslutning dagen efter, hvor det er "Bedsteforældredag". Her kommer børnenes bedsteforældre med en blomst, som skal plantes på legepladsen. Derudover er formålet også at øve at gå på tur, hvilket er et udviklingspunkt i forhold til overgangen til skole. De fortæller ligeledes, at de tidligere på ugen har snakket om korn og hvad korn kan bruges til, og efterfølgende har de lavet bagværk.</p>	

Måden, hvorpå der fortælles om dagens og periodens indhold, og sideløbende refereres til fælles oplevelser og dokumentation fra aktiviteterne, giver et indtryk af, at denne måde at arbejde med pædagogisk planlægning og gennemførelse er velreflekteret og en naturligt integreret struktur i gruppen.

Hen mod slutningen af spisesituationen laver en medarbejder en kobling til dagens indhold ved at fortælle, at de om lidt skal på tur og samle blomster til Bedsteforældredagen og spørger, om der er nogle af børnene, der kender nogen blomster. Sådant en kobling er med til at styrke den processuelle kvalitet, og en del børn begynder begejstret at nævne de blomster, de kender. Det bliver ikke helt klart for alle børn, at denne kobling er en fælles aktivitet, og der er også lidt uklarhed om, hvordan man skal byde ind. Dette skaber en smule forvirring og uro, som medarbejderne hurtigt bliver opmærksomme på og genskaber fælles opmærksomhed, hvorefter der opstår balance i dynamikken. Tilsynet bemærker i den forbindelse at der er variation i medarbejdernes erfaring og kompetencer og særligt at den pædagoguddannede medarbejder positivt er med til at styrke og understøtte kvaliteten af de øvrige medarbejders arbejde.

Overgang

Formiddagsmaden er ved sin slutning, og det er tid til at lave et skift fra spisesituation til toiletbesøg, garderobe og ud på tur. Det er tydeligt at se, at der er en velovervejet plan for gennemførelsen af denne overgang. Dette kommer blandt andet til udtryk ved, at børnene sendes afsted til toilet og garderobe i mindre grupper, og at der er løbende koordinering mellem medarbejderne, som også laver en hensigtsmæssig opdeling både på stuen, ved toiletterne og i garderoben. De børn, der endnu ikke har rejst sig fra bordene, sidder sammen med en medarbejder og hygger og snakker.

Selve gennemførelsen af overgangen bærer præg af en behagelig, rar og tryk atmosfære, hvor der er tilpas tid, nærvær og hjælp til, at alle kan klare det, de skal, på en måde, som både tilgodeser det enkelte barn, fællesskabet og dagens formål. Interaktionerne mellem børn og voksne bærer i høj grad præg af god guidning, hjælpsomhed, omsorg og tryghed. Det virker til, at måden at organisere overgangen på understøtter medarbejdernes muligheder for at skabe gode anerkendende interaktioner med børnene.

Tur

Alle børn og voksne er nu samlet på legepladsen og gør sig klar til at gå afsted. Inden de går, skabes der fælles opmærksomhed i gruppen, og der gives besked om, at de vil blive råbt op, og at de i dag skal prøve at gå sammen med deres nye gå-makker. Børnene lytter fokuseret, og alle bliver råbt op og parret med deres gå-makker. Efterfølgende skabes der igen fælles opmærksomhed, og de får besked på, hvor turen går hen, og hvilke særlige regler der gælder, når man går på tur. Inden de forlader indhegningen, tælles alle børnene for at kontrollere, at alle er med.

Selve gåturen forløber på en god måde, hvor der både er plads til løbende spontane dialoger samt tilpas fokus og guidning i forhold til færdsel i trafikken. Ved destinationen samles børnene, og der skabes fælles opmærksomhed, inden der gives en fælles besked om, hvad der skal foregå, og hvilke regler der gælder på stedet, såsom hvor man må opholde sig, og hvad man skal være opmærksom på.

Efterfølgende laver medarbejderne en hurtig koordinering i forhold til rollefordeling samt fysisk fordeling med hensyn til sikkerhed, aktiv deltagelse og overblik over børnegruppen. Undervejs bliver nogle børn naturligt optaget af andre ting end den planlagte aktivitet. I de tilfælde, hvor de ikke selv finder tilbage til aktiviteten, hjælpes og motiveres børnene tilbage til den fælles "opgave," selvom det ikke lige var det, de var blevet optaget af.

Da de er færdige med at samle blomster, kaldes børnene sammen, og når der er fælles opmærksomhed, gives der ros for deres gode indsats, og det meddeles, at de nu vil gå hjemad og gøre stop ved Ellehallens legeplads. Derpå parres de med deres gå-makker, og alle børn tælles inden de går afsted.

Ved Ellehallens legeplads skabes der ligeledes fælles opmærksomhed og gives besked om regler og andre opmærksomhedspunkter, før børnene løber ud og leger. Medarbejderne fordeler sig igen hensigtsmæssigt med hensyn til roller, sikkerhed og overblik.

Efter ca. 8-10 minutter kaldes børnene til samling, da det er tid til at gå hjem og spise frokost. Det viser sig at være lidt mere vanskeligt end lignende situationer tidligere på dagen. Børnene er meget begejstrede og engagerede i legene på legepladsen, og det virker til, at de gerne vil lege der lidt længere. Samtidig er der baggrundsstøj fra en græsslåmaskine i nærheden, som reducerer gennemslagskraften i kommunikationen. Dette gør, at det er sværere og mere langstrakt at få samling på børnene, og der opstår lidt uro, da mange af børnene stadig har meget energi i kroppen. Det virker også til, at tidsgrænsen i forhold til frokost lægger et pres på at nå tilbage til tiden, hvilket kan påvirke elasticiteten i læringsmiljøet. Med tydelig og vedholdende kommunikation lykkes det at få samlet børnene, og efter nogle forsøg lykkes det også at skabe fælles opmærksomhed, hvorefter der gives besked om, at de nu skal hjem og spise frokost. Helt naturligt laves der tælling af børnene, inden de går fra legepladsen. Turen hjemad forløber på samme gode måde som turen ud.

Overgang og frokost

Hjemme ved børnehaven gives der igen en fælles besked, som her omhandler den kommende overgang fra tur og til frokost. Børnene tælles igen, når de kommer inden for hegnet. Planen er, at børnene i mindre grupper går i garderoben og på toilettet og sætter sig ved deres plads og venter på, at alle er klar. Imens det første hold går ind, venter de resterende børn ved bordene på legepladsen. For de børn, der venter udenfor, bruges tiden blandt andet til at lave en umiddelbar evaluering af turen, som har skabt stor begejstring hele vejen rundt.

Selve overgangssituationen indendørs bærer generelt præg af ikke at have samme atmosfære som ved overgangen tidligere på dagen. Stemningen er mere livlig, og nogle børn har sværere ved at holde fokus på det, de er blevet bedt om, og bliver i højere grad optaget af andre gøremål og hinanden, hvilket er med til at skabe mere uro.

Graden af planlægning og koordinering af overgangen virker ligeledes ikke til at være på samme høje niveau som tidligere. Dette virker til at gøre det sværere for medarbejderne at være nærværende og guide børnene på samme måde, som de havde mulighed for om formiddagen. Kombinationen af stemningen og den reducerede didaktiske planlægning og koordinering gør, at overgangen bærer mere præg af praktisk gennemførelse frem for en mulig læringssituation. Dette kommer til udtryk ved, at kommunikationen er mere anvisende og regelstyret og mindre nysgerrig, anerkendende og guidende.

Børnene bliver løbende færdige med overgangen og sætter sig på deres respektive pladser ved bordene. Gruppen er delt op, så nogle børn sidder på stuen og andre i "Hulen". Særligt for de børn, der er på stuen, bliver ventetiden lang, før resten af gruppen og maden er klar. For en del børn er det svært at sidde og vente, og de finder derfor på noget, der for dem er meningsfuldt at lave, som at lege med hinanden eller det, der er i deres umiddelbare nærhed, hvilket i denne situation er bestik, kopper og lignende. Dette er med til at skabe en del uro på stuen, som forsøges håndteret både med omsorgsfuld guidning, gentagende anvisninger og irrettesættelser med begrænset til nogen effekt.

Selve starten på måltidet bliver ikke helt tydeligt og opleves mere som en flydende overgang. Det kommer til udtryk ved, at der ikke bliver skabt tilstrækkelig fælles opmærksomhed til, at børnene kan omsætte den fælles besked om rammerne for de pædagogiske måltider. Derfor bruges der en del energi på løbende at gentage disse rammer både med omsorgsfuld guidning, gentagende anvisninger og irettesættelser, denne gang med nogen effekt, men der opnås ikke samme hyggelige atmosfære som om formiddagen.

Generelt opleves det i denne situation, at der er et mismatch i sammenhængen mellem organiseringen, kravene og den pædagogiske styring af læringsmiljøet og at ikke helt lykkes at få justeret praksis tilstrækkeligt. Det er væsentligt at have fokus på hvordan de kan styrke læringsmiljøet på en måde, som gør, at børnene bedre kan leve op til kravene på samme måde som tidligere på dagen. Et eksempel herpå er, at spisesituationen i "Hulen" opleves mere balanceret og harmonisk, hvilket kommer til udtryk med en mere rolig atmosfære og en højere grad af nysgerrige og anerkendende interaktioner samt sammenhængende organisering og tydelig pædagogisk ledelse.

Tilsynet oplever derudover, at der er lavet nogle mere eller mindre tydelige regler/retningslinjer for, om man skal smage på maden, om man må få noget andet, hvis man ikke kan lide maden mv., som med fordel kan genbesøges og samtidig drøftes, hvis de kan håndteres og hæves.

Efter spisningen hjælpes børnene løbende i tøjet i garderoben og videre ud på legepladsen. Denne overgang forløber på samme fine måde som garderobesituationen inden turen.

Den pædagogiske konsulents anbefalinger, anvisninger og evt. påbud

I forbindelse med observationerne oplever tilsynet varierende kvalitet i den pædagogiske praksis. Den første del med formiddagsmaden, overgang til tur og selve turen bar præg af pædagogisk praksis af høj kvalitet med nysgerrige, anerkendende, omsorgsfulde og positive samspil. Den sidste del af observationerne, der omhandler overgang til frokost og selve frokosten, bar præg af pædagogisk praksis af en kombination af tilstrækkelig og utilstrækkelig kvalitet.

Denne variation vidner om, at der er tilstrækkelige kompetencer og refleksiv kapacitet til stede, men peger også på, at der er behov for en fokuseret indsats for at styrke kvaliteten de steder, hvor der er behov for det. Et pædagogisk tilsyn er et øjebliksbillede, og på den baggrund giver tilsynet samlet set ikke anledning til et skærpet tilsyn, men det vil på baggrund af ovenstående igangsætte en række løbende understøttende tilsyn for at sikre, at denne udvikling sker. Det kan i den forbindelse være relevant at gøre brug af ledelsessparring samt eksternt pædagogisk råd og vejledning med udgangspunkt i nedenstående anbefalinger.

Tilsynet anbefaler at der arbejdes med følgende:

- **Børnegruppens størrelse og organisering**

En børnegruppe på 28 børn (normalt op til 35) er en relativt stor gruppe og det anbefales at arbejde målrettet med at reducere størrelsen. Dette kan gøre på forskellige måder afhængig af børnegruppen, medarbejder kompetencer og ressourcer.

Det kan konkret være at dele gruppen i to eller flere teams i gruppen, lave 2 grupper eller en helt tredje løsning. Det er vigtigt i den forbindelse at den pædagogiske sammenhæng kobles med organiseringen.

- **Planlægning og pædagogisk organisering**

Observationerne viser tydeligt at kvaliteten i den pædagogiske praksis er bedst når den pædagogiske intention og plan er tydelig og koblet sammen med kollegial koordinering og rollefordeling, som er tilpasset børnegruppen og kravene.

Brug de gode erfaringer fra den første del af dagen til at styrke læringsmiljøet der hvor der er behov for det. I de konkrete situationer kunne følgende være relevant:

Anbefalinger og overvejelser vedr. stop på hjemvejen fra turen:

- Har vi tid til at være på legepladsen?
- Hvordan tager vi højde for at børnene er i high arousal når vi skal kalde dem sammen?
- Koordinator og aftal roller inden børnene kaldes sammen og drøfte andre væsentlige faktorer.

Anbefalinger og overvejelser i forbindelse med frokost og overgangen dertil:

- Koordinator og aftalt roller inden overgang sættes i gang.
- Tilrettelæg overgangens forløb så ventetiden reduceres og der skabes en meningsfuld sammenhæng.
- Overvej at spise i mindre grupper, som er uafhængige af hinanden og dermed, kan gennemføre spisesituationen i deres eget tempo med udgangspunkt i børnegruppens sammensætning.
- Drøft og reflekter over jeres mad og måltidskultur/pædagogik og hvordan det betyder i praksis og juster derefter.

- **Relationer og samspil**

- Skab balance mellem krav og forudsætningerne i læringsmiljøet for at øge muligheden for at skabe nysgerrige, anerkende og positive samspil. Her er den pædagogiske tilrettelæggelse og gennemførelse af dagens indhold afgørende.
- Hvis en situation bliver svær, så stop op og bed om hjælp til at justere læringsmiljøet.